Sbírka soudních rozhodnutí

STANOVISKO GENERÁLNÍHO ADVOKÁTA
EVGENIJE TANČEVA
přednesené dne 2. července 2020 [1]

Věc C-265/19

Recorded Artists Actors Performers Ltd
proti
Phonographic Performance (Ireland) Ltd,
Minister for Jobs, Enterprise and Innovation,
Irsku,
Attorney General

[žádost o rozhodnutí o předběžné otázce podaná High Court (Vrchní soud, Irsko)]

„Řízení o předběžné otázce – Rozdělení pravomocí mezi Unii a její členské státy – Smlouva Světové organizace duševního vlastnictví (WIPO) o výkonech výkonných umělců a o zvukových záznamech z roku 1996 (WPPT) – Povinnost ‚národního zacházení' s výkonnými umělci – Výjimky z této povinnosti vyplývající z mezinárodních výhrad – Výlučná pravomoc Unie nebo pravomoc členských států stanovit na základě těchto výhrad, kteří výkonní umělci ze třetích zemí mají nárok na spravedlivou odměnu – Směrnice 2006/115/ES – Článek 8"

1. Toto řízení o předběžné otázce zahájené na základě žádosti High Court (Vrchní soud, Irsko) se týká výkladu článku 8 směrnice 2006/115/ES [2] ve spojení s články 4 a 15 Smlouvy Světové organizace duševního vlastnictví (WIPO) o výkonech výkonných umělců a o zvukových záznamech (dále jen „Smlouva WPPT"), přijaté v Ženevě dne 20. prosince 1996 a schválené jménem Evropského společenství rozhodnutím Rady 2000/278/ES [3].

2. Podstatou otázek předkládajícího soudu je, kteří výkonní umělci (a výrobci) mohou mít nárok na „spravedlivou odměnu" dle čl. 8 odst. 2 směrnice 2006/115. Položené předběžné otázky se tedy týkají oblasti působnosti tohoto ustanovení, ačkoli první, druhá a třetí otázka jsou formulovány především s odkazem na mezinárodněprávní závazky Unie, případně i členských států.

3. Podstatou otázek předkládajícího soudu je, zda se povinnost národního zacházení zakotvená v článku 4 Smlouvy WPPT použije na čl. 8 odst. 2 směrnice 2006/115, přičemž v rámci druhé, třetí a čtvrté otázky se předkládající soud táže, jaký mají členské státy prostor pro uvážení, pokud jde o určení osob, jimž svědčí nárok na jedinou spravedlivou odměnu stanovenou v dotčené směrnici, a to též v případech, kdy jsou Smlouvou WPPT povoleny výhrady a použije se Římská úmluva.

1 – Původní jazyk: angličtina.

2 – Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/115/ES ze dne 12. prosince 2006 o právu na pronájem a půjčování a o některých právech v oblasti duševního vlastnictví souvisejících s autorským právem (kodifikované znění) (Úř. věst. 2006, L 376, s. 28).

3 – Rozhodnutí ze dne 16. března 2000 (Úř. věst. 2000, L 89, s. 6; Zvl. vyd. 11/33, s. 208, dále jen „Smlouva WPPT").

I. Právní rámec

A. Římská úmluva

4. Mezinárodní úmluva o ochraně výkonných umělců, výrobců zvukových snímků [záznamů] a rozhlasových organizací byla uzavřena v Římě dne 26. února 1961 (dále jen „Římská úmluva“).

5. Článek 4 Římské úmluvy stanoví:

„Každý smluvní stát přizná práva podle národního režimu výkonným umělcům, je-li splněna některá z těchto podmínek:

a) výkon se uskuteční v některém jiném smluvním státě;

b) výkon je součástí zvukového snímku, který je chráněn podle článku 5 této Úmluvy;

c) výkon, který není zaznamenán na zvukový snímek, je složkou vysílaného rozhlasového pořadu, který je chráněn podle článku 6 této Úmluvy.“

6. Článek 5 Římské úmluvy zní následovně:

„1. Každý smluvní stát přizná práva podle národního režimu výrobcům zvukových snímků, je-li splněna některá z těchto podmínek:

a) výrobce zvukového snímku je občanem jiného smluvního státu (hledisko státní příslušnosti);

b) první záznam zvuku byl uskutečněn v jiném smluvním státě (hledisko záznamu);

c) zvukový snímek byl poprvé vydán v jiném smluvním státě (hledisko vydání).

2. Byl-li zvukový snímek poprvé vydán v nesmluvním státě, avšak do třiceti dnů od prvého vydání také ve smluvním státě (současné vydání), považuje se za poprvé vydaný ve smluvním státě.

3. Písemným oznámením uloženým u generálního tajemníka Spojených národů může každý smluvní stát prohlásit, že nebude uplatňovat buď hledisko vydání, nebo hledisko záznamu. Takové písemné oznámení může být učiněno v době ratifikace, přijetí nebo přístupu, anebo kdykoli později; v tomto případě pak nabude účinnosti šest měsíců po jeho uložení.“

B. Smlouva WPPT

7. Unie i všechny členské státy jsou smluvními stranami Smlouvy WPPT (stejně jako například Spojené státy americké).

8. Článek 1 odst. 1 Smlouvy WPPT stanoví:

„Žádné ustanovení této smlouvy neruší existující závazky, které mají smluvní strany navzájem podle [Římské úmluvy].“

9. Dle čl. 2 písm. a), b), d), e) a g) Smlouvy WPPT se uplatní následující definice:

„a) ‚výkonní umělci' jsou herci, zpěváci, hudebníci, tanečníci a jiné osoby, které hrají, zpívají, přednášejí, recitují, představují, předvádějí nebo jinak provádějí literární nebo umělecká díla anebo výtvory folklóru;

b) ‚zvukový záznam' je záznam zvuků výkonu nebo jiných zvuků, anebo vyjádření zvuků, jiných než ve formě záznamu obsaženého ve filmovém nebo jiném audiovizuálním díle;

[…]

d) ‚výrobce zvukového záznamu' je fyzická nebo právnická osoba, která vyvíjí iniciativu a má odpovědnost za první záznam zvuků výkonu nebo jiných zvuků, anebo vyjádření zvuků;

e) ‚vydání' zaznamenaného výkonu nebo zvukového záznamu je nabídnutí rozmnoženin zaznamenaného výkonu nebo zvukového záznamu veřejnosti se souhlasem nositele práva a jsou-li rozmnoženiny veřejnosti nabídnuty v přiměřeném množství;

[…]

g) ‚sdělování veřejnosti' výkonu nebo zvukového záznamu je šíření zvuků výkonu nebo zvuků anebo vyjádření zvuků zaznamenaných na zvukovém záznamu veřejnosti, uskutečňovaný jakýmkoli jiným způsobem než vysíláním. Pro účely článku 15 zahrnuje ‚sdělování veřejnosti' zpřístupňování zvuků nebo vyjádření zvuků zaznamenaných na zvukovém záznamu k poslechu veřejnosti."

10. Článek 4 Smlouvy WPPT, nadepsaný „Národní zacházení", stanoví:

„(1) Každá smluvní strana přizná občanům jiných smluvních stran uvedeným v čl. 3 odst. 2 zacházení, které přiznává vlastním občanům, pokud jde o výlučná práva zvlášť poskytovaná v této smlouvě a práva na přiměřenou odměnu podle článku 15 této smlouvy.

(2) Závazek stanovený v odstavci 1 se neuplatní v rozsahu, v němž jiná smluvní strana používá výhrad, které připouští čl. 15 odst. 3 této smlouvy."

11. Článek 15 Smlouvy WPPT stanoví:

„(1) Výkonní umělci a výrobci zvukových záznamů mají právo na jednu přiměřenou odměnu za přímé nebo nepřímé užití zvukových záznamů, vydaných k obchodním účelům, k vysílání nebo k jakémukoli sdělování veřejnosti.

(2) Smluvní strany mohou určit ve svém vnitrostátním právním řádu, že jednu přiměřenou odměnu může od uživatele požadovat výkonný umělec nebo výrobce zvukového záznamu, anebo oba. Smluvní strany mohou ve vnitrostátním právním řádu stanovit, že v případě, že není dohody mezi výkonným umělcem a výrobcem zvukového záznamu, určí pravidla, podle nichž se budou výkonní umělci a výrobci zvukových záznamů podílet na jedné přiměřené odměně.

(3) Každá smluvní strana může v oznámení uloženém u generálního ředitele SODV prohlásit, že bude uplatňovat ustanovení odstavce 1 jen s ohledem na některá užití, nebo že omezí jeho uplatňování určitým jiným způsobem, anebo že toto ustanovení nepoužije vůbec.

(4) Pro účely tohoto článku se zvukové záznamy zpřístupněné veřejnosti po drátě nebo bezdrátovými prostředky takovým způsobem, že každý může mít k nim přístup na místě a v čase podle své individuální volby, považují za vydané k obchodním účelům."

12. V dohodnutých prohlášeních k článku 15 se uvádí:

„Rozumí se, že článek 15 nepředstavuje úplné řešení úrovně práv na vysílání a na sdělování veřejnosti, jichž by měli požívat výkonní umělci a výrobci zvukových záznamů v digitálním věku. Delegace nebyly schopny se shodnout na odlišných návrzích týkajících se jednak hledisek výlučnosti, která mají být za určitých okolností stanovena, jednak práv, která mají být přiznána bez možnosti výhrad, a proto ponechaly otázku budoucímu řešení.

Rozumí se, že článek 15 nebrání přiznání práva uvedeného v tomto článku výkonným umělcům provádějícím výtvory folklóru a výrobcům zvukových záznamů obsahujících výtvory folklóru, kde takové zvukové záznamy nebyly vydány za účelem obchodního zisku.“

13. Článek 23 odst. 1 Smlouvy WPPT stanoví:

„Ustanovení o uplatňování práv

1. Smluvní strany se zavazují, že přijmou v souladu se svými právními systémy opatření potřebná k zajištění provádění této smlouvy.“

C. Směrnice 2006/115

14. Body 5, 12, 13 a 16 odůvodnění této směrnice zní následovně:

„(5) Pokračování v tvůrčí a umělecké práci autorů a výkonných umělců vyžaduje, aby tyto osoby pobíraly odpovídající příjmy a investice jsou zejména v případě výroby zvukových záznamů a filmů obzvláště vysoké a riskantní. Pouze náležitá právní ochrana nositelů těchto práv může být účinnou zárukou možnosti získat uvedený příjem a návratnosti zmíněné investice.

[…]

(12) Je nezbytné zavést režim, který by zajišťoval autorům a výkonným umělcům spravedlivou odměnu, které se nelze vzdát, a zároveň by zachovával pro tyto osoby možnost svěřit výkon tohoto jejich práva organizacím pro kolektivní správu práv, které je zastupují.

(13) Tato spravedlivá odměna může být uhrazena najednou nebo formou několika plateb provedených kdykoliv, ať již při uzavření smlouvy či později. Měla by brát v úvahu význam přínosu dotyčných autorů nebo výkonných umělců ke zvukovému záznamu nebo k filmu.

[…]

(16) Členské státy by měly mít možnost stanovit širší ochranu nositelů práv souvisejících s právem autorským, než jakou vyžadují ustanovení této směrnice[,] pokud jde o vysílání a sdělování veřejnosti.“

15. Článek 7 odst. 1 směrnice 2006/115 stanoví:

„Právo na záznam

1. Členské státy stanoví pro výkonné umělce výlučné právo udělit svolení nebo zakázat záznam jejich výkonů.“

16. Článek 8 odst. 1 a 2 této směrnice, který je totožný s čl. 8 odst. 1 a 2 směrnice 92/100/EHS [4], stanoví:

„1. Členské státy stanoví výlučné právo výkonných umělců udělovat svolení nebo zakázat bezdrátové vysílání a sdělování jejich výkonů veřejnosti, s výjimkou případů, kdy výkon sám je již výkonem vysílaným nebo kdy se tak děje ze záznamu.

2. Členské státy stanoví právo, kterým se zajistí, že uživatel zaplatí jedinou spravedlivou odměnu, pokud je užito zvukového záznamu vydaného k obchodním účelům nebo rozmnoženiny takového záznamu k bezdrátovému vysílání nebo jakémukoliv jinému sdělování veřejnosti, a že tato odměna bude rozdělena mezi dotčené výkonné umělce a výrobce zvukových záznamů. Pokud nedojde mezi výkonnými umělci a výrobci zvukových záznamů k dohodě, mohou členské státy stanovit podmínky pro rozdělování uvedené odměny mezi ně."

17. Článek 11 směrnice 2006/115, nadepsaný „Přechodná ustanovení", stanoví:

„1. Tato směrnice se vztahuje na veškerá autorská díla, výkony výkonných umělců, zvukové záznamy a prvotní záznamy filmů, které jsou uvedeny v této směrnici a jejichž ochrana podle právních předpisů členských států pro oblast autorských práv nebo práv souvisejících k 1. červenci 1994 ještě trvala, anebo které k uvedenému dni splňovaly kritéria ochrany podle této směrnice."

D. Vnitrostátní právo

18. V ustanovení § 38 Copyright and Related Rights Act 2000 (No 28 of 2000) (zákon o autorském právu a právech s ním souvisejících č. 28 z roku 2000, dále jen „autorský zákon") je upravena licence vznikající za určitých okolností *ex lege*. Toto ustanovení především stanoví:

„(1) […] pokud určitá osoba žádá o

(a) hraní zvukového záznamu na veřejnosti nebo

(b) zahrnutí zvukového záznamu do vysílání nebo služeb kabelové televize,

může tak učinit *ex lege*, pokud se tato osoba

(i) zaváže platit licenčnímu orgánu poplatky za takové hraní či zahrnutí do vysílání nebo služeb kabelové televize a

(ii) splní požadavky tohoto ustanovení.

(2) Využít práva na hraní zvukového záznamu na veřejnosti nebo zahrnutí zvukového záznamu do vysílání nebo služby kabelové televize je možné v případě, že daná osoba

(a) oznámí každému dotčenému licenčnímu orgánu svůj záměr hrát zvukové záznamy na veřejnosti nebo zvukové záznamy zahrnout do vysílání nebo služeb kabelové televize,

(b) vyrozumí každý z těchto orgánů o dni, kdy hodlá zahájit hraní zvukových záznamů na veřejnosti nebo zvukové záznamy zahrnout do vysílání nebo služeb kabelové televize,

(c) platí licenčnímu orgánu poplatky […]

4 – Směrnice Rady 92/100/EHS ze dne 19. listopadu 1992 o právu na pronájem a půjčování a o některých právech v oblasti duševního vlastnictví souvisejících s autorským právem (Úř. věst. 1992, L 346, s. 61; Zvl. vyd. 17/01, s. 120).

[…]“

19. Ustanovení § 184 autorského zákona stanoví okolnosti, za kterých, mimo jiné, zvukový záznam splní podmínky pro přiznání autorskoprávní ochrany. Toto ustanovení zní následovně:

„(1) Literární, dramatické, hudební nebo umělecké dílo, zvukový záznam, film, typografické uspořádání zveřejněného vydání nebo původní databáze se stanou způsobilými předměty autorskoprávní ochrany, jakmile budou poprvé zpřístupněny veřejnosti v souladu s právními předpisy

(a) ve Státě; nebo

(b) v kterékoli zemi, území, státu nebo oblasti, na něž se vztahuje příslušné ustanovení této části.

(2) Pro účely tohoto ustanovení bude zpřístupnění díla veřejnosti v souladu s právními předpisy v jedné zemi, území, státu nebo oblasti považováno za první zpřístupnění díla veřejnosti v souladu s právními předpisy i v případě, že je toto dílo současně zpřístupněno veřejnosti v souladu s právními předpisy i na jiném místě; pro tyto účely se zpřístupnění díla veřejnosti na jiném místě v souladu s právními předpisy v průběhu předcházejících 30 dnů považuje za zpřístupnění současné.“

20. Ustanovení § 288 autorského zákona stanoví:

„Výkon je způsobilým výkonem pro účely ustanovení této části a části IV, pokud je proveden způsobilým jednotlivcem nebo způsobilou osobou nebo je uskutečňován ve způsobilé zemi, území, státu nebo oblasti, a to v souladu s touto kapitolou.“

21. Ustanovení § 287 tohoto zákona stanoví:

„V této části a v části IV se

‚způsobilou zemí‘ rozumí

(a) Irsko,

(b) jiný členský stát [Evropského hospodářského prostoru (EHP)] nebo,

(c) pokud tak stanoví vyhláška dle ustanovení § 289, země určená dle tohoto ustanovení;

‚způsobilým jednotlivcem‘ se rozumí občan nebo státní příslušník nebo jednotlivec, který má bydliště nebo obvyklý pobyt ve způsobilé zemi; a

‚způsobilou osobou‘ se rozumí irský občan nebo jednotlivec, který má bydliště nebo obvyklý pobyt ve Státě.“

22. Ustanovení § 289 odst. 1 autorského zákona stanoví:

„Vláda může vyhláškou označit za způsobilou zemi, která požívá ochrany podle této části a části IV, kteroukoli zemi, území, stát nebo oblast, u nichž je vláda přesvědčena o tom, že dle právních předpisů této země bylo nebo bude přijato opatření poskytující náležitou ochranu irským výkonným umělcům.“

II. Skutkový základ sporu v původním řízení a předběžné otázky

23. Spor v původním řízení se týká výběru a distribuce licenčních poplatků, které se platí za hraní hudebních nahrávek na veřejnosti nebo jejich vysílání. Podle vnitrostátních právních předpisů je vlastník baru, nočního podniku nebo jakéhokoli jiného veřejného místa, který chce hrát hudební nahrávky, povinen zaplatit za toto užívání licenční poplatek. Obdobně platí, že pokud si někdo přeje zahrnout zvukový záznam do vysílání nebo služeb kabelové televize, musí taktéž za toto zahrnutí zaplatit licenční poplatek. Tato povinnost je v rámci vnitrostátního práva podrobně specifikována v autorském zákoně. Právní úprava stanoví, že uživatel zaplatí jediný licenční poplatek licenčnímu orgánu zastupujícímu výrobce předmětného zvukového záznamu, ale že takto vybraná částka bude následně rozdělena mezi výrobce a výkonné umělce.

24. Žalobkyně v původním řízení, společnost Recorded Artists Actors Performers Ltd (dále jen „RAAP“), je irskou organizací pro kolektivní správu práv některých výkonných umělců. První žalovaná, společnost Phonographic Performance (Ireland) Ltd (dále jen „PPI“), je irskou organizací pro kolektivní správu, která zastupuje práva výrobců zvukových záznamů ke zvukovým záznamům nebo snímkům v Irsku.

25. Společnosti RAAP a PPI uzavřely smlouvu, která určuje způsob, jakým jsou vybírány a distribuovány licenční poplatky za hraní zvukových záznamů na veřejnosti (v barech a na jiných veřejně přístupných místech) v Irsku, které provádějí uživatelé v Irsku [5].

26. Příčinou vzniku sporu mezi společnostmi RAAP a PPI je skutečnost, že autorský zákon používá rozdílná kritéria způsobilosti pro výrobce a výkonné umělce, což má za následek vyloučení některých výkonných umělců z určitých zemí z možnosti podílet se na spravedlivé odměně (zejména výkonných umělců ze Spojených států amerických). Na základě této skutečnosti si společnost PPI podle všeho dovoluje tvrdit, že neexistuje právní povinnost platit těmto konkrétním výkonným umělcům; a společnost PPI by tak měla právo si poplatky, které by odpovídaly odměnám těchto výkonných umělců a byly vybrány na základě uvedené smlouvy, ponechat.

27. Společnost RAAP má za to, že licenční poplatky splatné na základě autorského zákona – který provedl směrnici 92/100, jež byla kodifikována a nahrazena směrnicí 2006/115 – musí být v souladu s čl. 8 odst. 2 této směrnice a mezinárodními dohodami, na něž tato směrnice odkazuje, rozděleny mezi výrobce a výkonného umělce. Státní příslušnost a místo pobytu výkonného umělce nejsou relevantní.

28. Společnost PPI naproti tomu tvrdí, že výkonní umělci, kteří nejsou státními příslušníky některé ze zemí EHP, ani nemají v některé zemi EHP pobyt a jejichž výkony nepocházejí ze zvukového záznamu provedeného v některé ze zemí EHP, nejsou způsobilí podílet se na odměně, jsou-li tyto výkony hrány v Irsku. Pokud by totiž měla být těmto výkonným umělcům odměna placena, bylo by to v rozporu s mezinárodní zásadou vzájemnosti přijatou Irskem a obsaženou v autorském zákoně. Zejména platí, že pokud bychom přijali stanovisko společnosti RAAP, dostávali by výkonní umělci ze Spojených států v Irsku odměnu, přestože irští výkonní umělci ve Spojených státech spravedlivou odměnu nedostávají.

5 – Ze spisu vyplývá, že ve věci probíhají dvě linie řízení, které se týkají dotčeného sporu. Druhá linie řízení se týká zákonných funkcí organizací, které zastupují výrobce, resp. výkonné umělce. Zejména jde o to, která organizace je pověřena výpočtem licenčních poplatků náležejících jednotlivým výkonným umělcům. Společnost RAAP tvrdí, že je to její úloha jakožto organizace kolektivní správy zastupující výkonné umělce. Pokud tomu tak je, je společnost PPI povinna zaplatit společnosti RAAP určitou paušální částku a společnost RAAP ji následně rozdělí – po odečtení administrativních nákladů – mezi jednotlivé výkonné umělce. Další otázkou je, zda má společnost RAAP právo vybírat poplatky jménem *všech* výkonných umělců v rámci určité třídy, nebo pouze těch výkonných umělců, kteří jí ve skutečnosti toto právo postoupili. Tato jiná řízení nejsou předmětem předkládacího rozhodnutí.

29. Společnost RAAP podala proti společnosti PPI žalobu u předkládajícího soudu, který uvádí, že výklad ustanovení § 38, 184, 208, 287 a 288 autorského zákona ve vzájemných souvislostech má za následek vyloučení – není-li vydána vyhláška podle § 289 tohoto zákona (což zatím učiněno nebylo) – výkonných umělců ze zemí mimo EHP z možnosti podílet se na poplatcích vybraných na základě uvedeného zákona, což vede k tomu, že tyto poplatky jsou často vyplaceny v plné výši výrobcům (včetně těch, kteří jsou usazeni v zemích mimo EHP).

30. Jde-li o zvukový záznam, jehož výrobci i výkonní umělci jsou ze Spojených států, pak by výrobce obdržel veškeré licenční poplatky placené uživateli v Irsku. Důvodem je skutečnost, že kritéria způsobilosti pro vyplácení odměny stanovená v autorském zákoně jsou ve vztahu k výrobcům pružnější než ve vztahu k výkonným umělcům.

31. Jeví se, že taková právní úprava je tedy neslučitelná s čl. 8 odst. 2 směrnice 2006/115, když toto ustanovení vyžaduje rozdělení spravedlivé odměny mezi výrobce a výkonné umělce.

32. Z toho vyplývá, že vyřešení sporu v původním řízení závisí zejména na tom, zda Irsko může – aniž by porušilo směrnici 2006/115 (a dříve směrnici 92/100) – přijmout právní úpravu v tom smyslu, že na jeho území „výkonní umělci“ uvedení v této směrnici nezahrnují výkonné umělce ze zemí mimo EHP, jako jsou například výkonní umělci ze Spojených států.

33. Vzhledem k tomu, že projednávaná věc je skutečně velmi významná, se Irsko rozhodlo účastnit se původního řízení v postavení druhého žalovaného a irský Attorney General (nejvyšší státní zástupce, Irsko) a Minister for Jobs, Enterprise and Innovation (ministr pro práci, podnikání a inovace, Irsko) v postavení třetího a čtvrtého žalovaného. Rozsudek v úplném znění je připojen jako příloha předkládacího rozhodnutí a umožňuje lépe pochopit otázky, které jsou v tomto rozhodnutí řešeny.

34. Předkládající soud uvádí, že skutečnost, že vnitrostátní právní úprava zachází s osobami, které mají bydliště či pobyt v některé ze zemí EHP, stejně jako s irskými státními příslušníky, znamená, že tato právní úprava neporušuje obecnou zásadu zákazu diskriminace zakotvenou v unijním právu. Tato právní úprava však musí být slučitelná nejen s touto obecnou zásadou, ale rovněž s čl. 8 odst. 2 směrnice 2006/115. Podle tohoto ustanovení každý členský stát „stanoví právo, kterým se zajistí, že uživatel zaplatí jedinou spravedlivou odměnu, pokud je užito zvukového záznamu vydaného k obchodním účelům nebo rozmnoženiny takového záznamu k bezdrátovému vysílání nebo jakémukoliv jinému sdělování veřejnosti, a že tato odměna bude rozdělena mezi dotčené výkonné umělce a výrobce zvukových záznamů“.

35. Předkládající soud uvádí, že rozsah, v němž je nutno se při výkladu článku 8 směrnice 2006/115 opírat o ustanovení Smlouvy WPPT (jejímiž smluvními stranami jsou i Irsko a Unie) a Římské úmluvy (jejíž smluvní stranou je Irsko), zůstává nejistý.

36. Zejména je potřeba určit, zda by při výkladu čl. 8 odst. 2 směrnice 2006/115 mělo hrát roli „národní zacházení“, resp. „národní režim“ obsažené v obou těchto mezinárodních dohodách.

37. Vzhledem k tomu, že na jedné straně nebyl pojem „národní zacházení“, resp. „národní režim“ – na rozdíl od některých jiných pojmů obsažených v Římské úmluvě a ve Smlouvě WPPT – výslovně převzat do směrnice 2006/115, ale že na druhé straně – z důvodu uzavření Smlouvy WPPT Unií – je tento pojem součástí unijního práva, není zřejmé, jaký je v konečném důsledku rozsah tohoto pojmu relevantní pro výklad unijního práva v oblasti autorského práva a práv s ním souvisejících.

38. Předkládající soud se Soudního dvora rovněž táže, zda toto asymetrické zacházení s výrobci a výkonnými umělci představuje legitimní reakci na výhradu podle čl. 15 odst. 3 Smlouvy WPPT (zejména výhradu vznesenou Spojenými státy americkými).

39. Na základě těchto skutečností se High Court (Vrchní soud, Irsko) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

„1) Je povinnost vnitrostátního soudu vykládat […] směrnici 2006/115 […] ve světle účelu a cíle Římské úmluvy nebo Smlouvy WPPT omezena na pojmy, které jsou v [této] směrnici výslovně uvedeny, nebo se tato povinnost vztahuje i na pojmy, které se vyskytují pouze ve dvou uvedených mezinárodních dohodách? Do jaké míry je konkrétně nutno vykládat článek 8 [této] směrnice ve světle požadavku na ‚národní zacházení' podle článku 4 Smlouvy WPPT?

2) Má členský stát právo na volné uvážení, pokud jde o stanovení kritérií pro určení, kteří výkonní umělci jsou způsobilí býti ‚dotčenými výkonnými umělci' podle článku 8 směrnice? Může konkrétně členský stát omezit právo podílet se na spravedlivé odměně na situace, kdy buď i) se výkon uskuteční v některé zemi [EHP], nebo ii) výkonní umělci mají bydliště nebo pobyt v některé zemi EHP?

3) Jaký prostor pro volné uvážení má členský stát při reakci na výhradu vznesenou jinou smluvní stranou dle čl. 15 odst. 3 Smlouvy WPPT? Je konkrétně třeba, aby právo členského státu přesně odráželo podmínky výhrady vznesené druhou smluvní stranou? Je smluvní strana povinna neuplatňovat pravidlo 30 dnů uvedené v článku 5 Římské úmluvy, pokud by to mohlo mít za následek, že odměnu za záznam dle čl. 15 odst. 1 obdrží výrobce ze smluvní strany, která výhradu vznesla, ale nikoli výkonní umělci? Nebo je smluvní strana, která na výhradu reaguje, oprávněna poskytnout státním příslušníkům strany, která výhradu vznesla, rozsáhlejší práva, než poskytla strana, která výhradu vznesla, tj. může strana, která na výhradu reaguje, poskytnout práva, která nejsou stranou, která výhradu vznesla, opětována?

4) Je za určitých okolností přípustné omezit právo na spravedlivou odměnu na *výrobce* zvukového záznamu, tj. upřít toto právo *výkonným umělcům*, jejichž výkony byly na tomto zvukovém záznamu zachyceny?"

40. Písemná vyjádření předložily Soudnímu dvoru společnosti RAAP a PPI, dále Irsko a Evropská komise. Všichni tito účastníci přednesli ústní vyjádření na jednání konaném dne 4. února 2020.

III. Analýza

A. K první otázce

1. Shrnutí argumentace účastníků řízení

41. Společnost RAAP tvrdí, že povinnost vnitrostátního soudu vykládat směrnici 2006/115 ve světle účelu a cíle Římské úmluvy, resp. Smlouvy WPPT zahrnuje povinnost vykládat tuto směrnici tak, že stanoví soubor pravidel slučitelných s povinnostmi obsaženými v uvedené mezinárodní právní úpravě. Článek 8 uvedené směrnice musí být tedy vykládán v tom smyslu, že práva stanovená v čl. 8 odst. 2 této směrnice platí i pro osoby, které mají ve vztahu k těmto právům nárok na národní zacházení na základě článku 4 Smlouvy WPPT.

42. Kromě toho je potřeba zohlednit i Římskou úmluvu, a to navzdory skutečnosti, že Unie není její smluvní stranou. Tato úmluva zaujímala navíc významné místo v historii vzniku směrnice 2006/115.

43. Vzájemný vztah mezi články 4 a 5 Římské úmluvy na jedné straně a články 3 a 4 Smlouvy WPPT na straně druhé je takový, že smluvní strany Smlouvy WPPT musí přiznat výhody plynoucí z režimu národního zacházení i výkonným umělcům, pokud jde o výkony zachycené na zvukovém záznamu, který splňuje kritéria pro národní zacházení dle Římské úmluvy. Tyto výhody musí být rozšířeny na každého výkonného umělce, o jehož výkon se jedná, i když tento výkonný umělec není státním příslušníkem některého smluvního státu.

44. Podstatou argumentace společnosti PPI je, že směrnice 2006/115 musí být vykládána pokud možno tak, aby byla v souladu se Smlouvou WPPT, nikoli způsobem, který je v rozporu se závazky Unie nebo členských států vyplývajících ze Smlouvy WPPT nebo z Římské úmluvy. Pokud jsou pojmy vycházející z Římské úmluvy nebo Smlouvy WPPT použity v textu směrnice, je třeba při výkladu těchto pojmů obsažených ve znění dané směrnice zohlednit Římskou úmluvu, resp. Smlouvu WPPT. Článek 8 odst. 2 proto nelze prostřednictvím výkladu tohoto ustanovení pojímat tak, že obsahuje povinnost národního zacházení dle článku 4 Smlouvy WPPT, neboť cílem směrnice není přijetí žádného opatření za účelem provedení tohoto požadavku stanoveného Smlouvou WPPT.

45. Irsko, pokud jde o výklad Římské úmluvy a Smlouvy WPPT, připouští, že prostřednictvím čl. 3 odst. 2 Smlouvy WPPT je do Smlouvy WPPT zakomponován pojem národního zacházení stanovený v článcích 4 a 5 Římské úmluvy: pojem národního zacházení zahrnující povinnost smluvních států přiznat národní zacházení, kdykoli je výkon součástí zvukového záznamu, který je poprvé vydán (nebo vydán ve lhůtě 30 dnů) v jiném smluvním státě. Tato pravidla jsou odvozena od „hlediska vydání“ a pojmu „současného vydání“ stanovených Římskou úmluvou.

46. Pro Irsko jako pro stát s dualistickým přístupem k mezinárodnímu právu je však důležité zajistit, aby práva a povinnosti v irském a unijním právním řádu zakládalo pouze řádně přijaté irské právo nebo unijní právo.

47. Podstatou argumentace Irska je, že čl. 8 odst. 2 směrnice 2006/115 nesmí být vykládán ve světle pojmu „národní zacházení“ zakotveného ve Smlouvě WPPT a v Římské úmluvě. Tato směrnice se totiž netýká situace výkonných umělců, jejichž výkony jsou součástí zvukového záznamu, který byl poprvé vydán ve třetím státě.

48. Podstatou argumentace Komise je, že jak ze znění, systematiky a účelu čl. 8 odst. 2 směrnice 2006/115, tak z povinnosti vykládat tuto směrnici v souladu s mezinárodními dohodami uzavřenými Unií vyplývá, že mezi dotčené výkonné umělce v zásadě patří výkonní umělci ze všech smluvních stran Smlouvy WPPT bez ohledu na to, zda mají pobyt v některé ze zemí EHP, nebo nikoli.

2. Posouzení

49. První otázkou se předkládající soud táže, jak by měla být směrnice 2006/115 vykládána, když některé pojmy, které jsou výslovně uvedeny v mezinárodních dohodách týkajících se autorského práva a práv s ním souvisejících, jako je například povinnost národního zacházení stanovená v článku 4 Smlouvy WPPT, *se v této směrnici neobjevují*.

50. Význam povinnosti národního zacházení jednak vyplývá již ze skutečnosti, že tato povinnost byla vždy ústředním bodem jakékoli mnohostranné dohody o ochraně práv duševního vlastnictví a je jednou z hlavních výhod, které pro smluvní strany z uzavření takové dohody vyplývají [6]. Dále je potřeba mít na paměti, že nárok na odměnu (podle článku 8 směrnice 2006/115 nebo článku 15 Smlouvy WPPT) patří z hospodářského hlediska mezi nejdůležitější práva výkonných umělců a výrobců zvukových záznamů.

6 – Reinbothe, J., a Von Lewinski, S., *The WIPO Treaties on Copyright: A Commentary on the WCT, the WPPT, and the BTAP*, Oxford University Press, Oxford, 2015, s. 296, kde je rovněž přehledně shrnuto historické pozadí Smlouvy WPPT a podán komentář k této smlouvě.

51. Společnost RAAP a Komise tvrdí, že mezi výkonné umělce, kterých se týká unijním právem uznávaný nárok na spravedlivou odměnu, patří v zásadě i výkonní umělci ze třetích zemí, jejichž hudba je v Unii vysílána. Uvádějí, že tato skutečnost vyplývá z obecných výrazů použitých unijním normotvůrcem („výkonní umělci“) i z cílů směrnice 2006/115 (vysoká úroveň ochrany), zejména však údajně plyne z povinnosti vykládat sekundární unijní právo v souladu s mezinárodními dohodami uzavřenými Unií, jako je Smlouva WPPT, jejíž čl. 4 odst. 1 ve spojení s čl. 15 odst. 1 ukládá smluvním stranám (Evropské unii a jejím členským státům) povinnost uplatňovat „národní zacházení“ ve vztahu ke spravedlivé odměně, na kterou mají výkonní umělci nárok.

52. Dospěl jsem k závěru, že tato argumentační linie je správná.

53. Analýzou znění směrnice 2006/115 lze dospět k jasnému závěru, že státní příslušníci třetích zemí nejsou vyloučeni z oblasti působnosti této směrnice, což je navíc plně v souladu se závazky Unie v kontextu Smlouvy WPPT a s Listinou základních práv Evropské unie. Z hlediska základních práv lze pravděpodobně tvrdit, že členské státy i Evropská unie musí zajistit, aby v Unii platilo, že každý výkonný umělec i výrobce dostanou spravedlivou odměnu za sdělování jejich výkonu veřejnosti, a to bez ohledu na existenci výhrady učiněné třetím státem, která má za následek, že výkonní umělci a výrobci ze zemí EHP takovou odměnu na území tohoto třetího státu nedostávají. Základní práva mají univerzální povahu a v projednávané věci jde o právo na vlastnictví.

54. Společnost PPI a Irsko tvrdí, že ne každé jednotlivé pravidlo musí být součástí *acquis*, a členské státy mají tedy naprostou volnost.

55. Postačí připomenout, že Soudní dvůr takovou argumentaci odmítl již v rozsudku týkajícím se souvisejících práv ze dne 4. září 2014, Komise v. Rada (C-114/12, EU:C:2014:2151, především bod 70), jakož i v posudku Soudního dvora 3/15 (Marrákešská smlouva o usnadnění přístupu k publikovaným dílům) (EU:C:2017:114).

56. Zaprvé je nutno určit, zda čl. 8 odst. 2 směrnice 2006/115 musí být vykládán ve světle požadavku národního zacházení s výkonnými umělci ze třetích zemí, který je obsažen v čl. 4 odst. 1 Smlouvy WPPT. Za tímto účelem je potřeba určit, zda by měl být tento požadavek považován za povinnost, kterou jsou nadále vázány členské státy v postavení smluvních stran této smíšené dohody, nebo zda se spíše jedná o povinnost, kterou musí převzít Unie jakožto smluvní strana téže dohody.

57. Soudní dvůr již zkoumal článek 8 směrnice 2006/115 z hlediska mezinárodních závazků Unie ve věcech SCF Consorzio Fonografici [7], PPL Ireland [8] a Verwertungsgesellschaft Rundfunk [9].

58. Tato judikatura se zabývá vztahem mezi uvedenou směrnicí a různými mezinárodními dohodami a podává výklad některých pojmů obsažených ve znění článku 8 této směrnice ve světle mezinárodních závazků Unie obsažených v těchto dohodách.

59. Zvláště v rozsudku SCF Consorzio Fonografici (C-135/10, EU:C:2012:140, body 37 až 56) se Soudní dvůr zabýval vztahem mezi Dohodou o obchodních aspektech práv k duševnímu vlastnictví (dále jen „Dohoda TRIPS“), Smlouvou WPPT a Římskou úmluvou.

7 – Rozsudek ze dne 15. března 2012 (C-135/10, EU:C:2012:140). V tomto kontextu viz Malenovský, J., La contribution de la Cour de justice à l'harmonisation du droit d'auteur dans l'Union européenne, ERA Forum (2012), 13, s. 411.

8 – Rozsudek ze dne 15. března 2012, Phonographic Performance (Ireland) (C-162/10, EU:C:2012:141).

9 – Rozsudek ze dne 16. února 2017 (C-641/15, EU:C:2017:131).

60. Soudní dvůr připomněl, že podle čl. 216 odst. 2 SFEU jsou „[d]ohody uzavřené Unií […] závazné pro orgány Unie i pro členské státy“. Tak je tomu v případě Smlouvy WPPT, jejíž smluvní stranou Unie skutečně je a která tvoří nedílnou součást unijního právního řádu. Tato dohoda je tudíž závazná pro orgány Evropské unie a členské státy. Ve vztahu k Římské úmluvě je důležité uvést, že její ustanovení netvoří součást právního řádu Evropské unie (Unie není smluvní stranou této úmluvy a nelze mít za to, že by Unie v oblasti působnosti této úmluvy nahradila své členské státy, už jen z toho důvodu, že ne všechny členské státy jsou stranami uvedené úmluvy: např. Malta).

61. Co se týče Smlouvy WPPT, Soudní dvůr v rozsudku SCF (C-135/10, EU:C:2012:140, bod 47) rovněž uvedl, že tato smlouva ve svém čl. 23 odst. 1 stanoví, že smluvní strany se zavazují, že v souladu se svými právními systémy přijmou opatření potřebná k zajištění jejího provádění. Z toho vyplývá, že použití ustanovení Smlouvy WPPT, pokud jde o provádění nebo účinky těchto ustanovení, je podmíněno vydáním pozdějších aktů. Tato ustanovení tudíž postrádají přímý účinek v unijním právu a nezakládají jednotlivcům práva, kterých by se tito mohli před soudem na základě uvedeného práva přímo dovolávat.

62. Soudní dvůr však v tomto rozsudku rovněž konstatoval, ve světle desátého bodu odůvodnění směrnice 92/100, že jelikož je cílem uvedené směrnice harmonizovat určité aspekty práva upravujícího autorského právo a práva související v oblasti duševního vlastnictví tak, aby byly v souladu s příslušnými mezinárodními smlouvami, zejména Římskou úmluvou, Dohodou TRIPS a Smlouvou WPPT, je třeba mít za to, že tato směrnice *stanoví soubor pravidel, která jsou s pravidly obsaženými v uvedených mezinárodních smlouvách v souladu*.

63. Přístup, který obhajuji v tomto stanovisku, se totiž skutečně jeví jako jediný přístup, který je v souladu s čl. 216 odst. 2 SFEU a ustálenou judikaturou, podle níž akty sekundárního unijního práva musí být vykládány v co největším možném rozsahu v souladu s mezinárodněprávními závazky Unie, zejména týkají-li se ustanovení těchto aktů právě provádění mezinárodní dohody uzavřené Evropskou unií [10].

64. V plném rozsahu je povinnost konformního výkladu v případě *přistoupení* Evropské unie k dotčené mezinárodní dohodě předestřena v rozhodnutí ve věci Hermès [11], kde Soudní dvůr rozhodl, že unijní akty, jejichž cílem je provedení mezinárodních závazků Unie, musí být vykládány ve světle těchto závazků, a navíc i samotná vnitrostátní právní úprava provádějící takový unijní akt musí být v souladu s požadavky mezinárodních dohod, jejichž stranou je Evropská unie.

65. Mimoto Smlouva WPPT i směrnice 2006/115 se týkají nároku na spravedlivou odměnu v dotčené oblasti. Podotýkám, že předchůdkyní směrnice 2006/115 byla směrnice 92/100.

66. Cílem a účelem směrnice 92/100 bylo položit základy pro vytvoření vnitřního trhu pro autorské právo a práva s ním související. Záměrem unijního normotvůrce, jak potvrzuje i upravený návrh této směrnice [12], bylo široce převzít ustanovení Římské úmluvy za účelem dosažení jednotné minimální ochrany na území Evropské unie. Tento záměr však dotčená směrnice provedla pečlivě v souladu s mezinárodními smlouvami, jichž byly členské státy stranou. (Tehdejší) Evropské společenství nebylo smluvní stranou žádné mezinárodní smlouvy týkající se práva duševního vlastnictví.

67. Bod 10 odůvodnění směrnice 92/100 (který odpovídá bodu 7 odůvodnění směrnice 2006/115) uvádí: „[…] vzhledem k tomu, že je nezbytné sblížit právní předpisy členských států tak, aby byly v souladu s mezinárodními smlouvami, které jsou v mnoha členských státech základem úpravy autorského práva a práv souvisejících“.

10 – Viz například rozsudky ze dne 14. července 1998, Bettati (C-341/95, EU:C:1998:353, bod 20), a ze dne 7. prosince 2006, SGAE (C-306/05, EU:C:2006:764, bod 35).

11 – Rozsudek ze dne 16. června 1998 (C-53/96, EU:C:1998:292, bod 28).

12 – Návrh ze dne 30. dubna 1992 [COM(92) 159 final, s. 12].

68. V několika aspektech tato směrnice překročila rámec Římské úmluvy. V případě výkonných umělců došlo k zavedení výlučného práva výkonných umělců (udělit svolení nebo zakázat) záznam jejich výkonů (článek 7); a výlučného práva na bezdrátové vysílání a sdělování jejich výkonů veřejnosti, s výjimkou případů, kdy se tak děje ze záznamu.

69. Článek 8 směrnice 92/100 byl vložen Evropským parlamentem a přijat Komisí v jejím pozměněném návrhu jako doplněk nově zavedeného výlučného práva výkonných umělců udělit svolení nebo zakázat rozmnožování záznamů jejich výkonů na zvukových záznamech zakotveného na jiném místě dotčené směrnice (článek 7). Záměrem bylo umožnit výkonným umělcům podílet se společně s výrobci na jakémkoli dalším užití zvukových záznamů třetími osobami, někdy nazývaném druhotné užití.

70. Po přijetí Smlouvy WPPT se prostředkem provedení nových povinností stanovených ve Smlouvě WPPT a ve Smlouvě WCT stala směrnice 2001/29/ES [13] (viz bod 15 odůvodnění této směrnice).

71. Jak správně zdůrazňuje Komise, nic to nemění na tom, že unijní normotvůrce nepřijal žádné nové zvláštní opatření k provedení čl. 15 odst. 1 a 2 Smlouvy WPPT.

72. Domnívám se, že to v každém případě nebylo nutné, neboť čl. 8 odst. 2 směrnice 92/100, který předchází přijetí Smlouvy WPPT Unií, odpovídá konkrétně článku 15 Smlouvy WPPT a provádí jej.

73. Unijní normotvůrce měl tudíž jasně za to, že prostřednictvím článku 8 směrnice 92/100 splnil svou povinnost dle čl. 23 odst. 1 Smlouvy WPPT, tj. povinnost zakotvit nárok na spravedlivou odměnu stanovený v čl. 15 odst. 1 a 2 Smlouvy WPPT.

74. Ze shora uvedených úvah plyne, že čl. 8 odst. 2 směrnice 92/100 (jakož i čl. 8 odst. 2 směrnice 2006/115) musí být vykládán v souladu se Smlouvou WPPT.

75. Je potřeba zdůraznit, že při ratifikaci Smlouvy WPPT neučinila Unie žádnou výhradu, a je tak nadále vázána povinnostmi poskytovat národní zacházení a uplatňovat směrnici 2006/115 bez omezení.

76. Z judikatury vyplývá, že pojmy obsažené ve směrnici 2006/115 musí být vykládány v největším možném rozsahu ve světle pojmů Smlouvy WPPT [14] a tak, aby to bylo s uvedenými smlouvami slučitelné, s přihlédnutím ke kontextu, do něhož jsou tyto pojmy zasazeny, a k účelu sledovanému dotčenými ustanoveními. Výklad dané směrnice musí zohledňovat článek 4 Smlouvy WPPT. To znamená, že členské státy musí dotčenou směrnici provést způsobem, který bude v souladu s požadavkem národního zacházení zakotveným ve Smlouvě WPPT.

77. Komise správně uvádí, že se směrnice 2006/115 použije na akty na území Unie, přičemž stejně jako většina právní úpravy přijaté v oblasti autorskoprávního *acquis* tato směrnice definuje svou působnost *ratione materiae*, nikoli *ratione personae* [15].

78. K oblasti působnosti čl. 8 odst. 2 směrnice 2006/115 se vrátím ještě v rámci odpovědi na druhou, třetí a čtvrtou otázku.

13 – Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/29/ES ze dne 22. května 2001 o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti (Úř. věst. 2001, L 167, s. 10; Zvl. vyd. 17/01, s. 230).

14 – V tomto smyslu viz rozsudek ve věci SCF, bod 52 a násl. Pokud jde o kritické zhodnocení této judikatury, viz Simon, D., *Effets des accords internationaux dans l'ordre juridique de l'Union*, Evropa, č. 5, květen 2012.

15 – Odlišný přístup viz směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/84/ES ze dne 27. září 2001 o právu na opětný prodej ve prospěch autora originálu uměleckého díla (Úř. věst. 2001, L 272, s. 32; Zvl. vyd. 17/01, s. 240, oprava Úř. věst. 2006, L 230, s. 12).

79. Ochrana je poskytována nositelům práv, jejichž díla nebo jiné předměty, jako například výkony, zvukové záznamy nebo vysílání, splňují podmínky pro přiznání ochrany *ratione materiae* dle směrnice 2006/115. Toto využívání třetí osobou, ve smyslu čl. 8 odst. 2, je skutečností, která zakládá právo na poskytnutí ochrany přiznané dotčenou směrnicí.

80. Dotčená ustanovení pouze vyžadují, aby uživatel svým jednáním, tedy hraním zvukového záznamu v Unii, vyvolal vznik nároku na odměnu. V tomto smyslu se výkon uskutečňuje v Unii/EHP bez ohledu na státní příslušnost nebo místo pobytu výkonného umělce nebo výrobce záznamu či místo, kde byl uskutečněn první záznam.

81. Souhlasím s Komisí, když uvádí, že znění směrnice 2006/115 je jednoznačné; a neomezené použití čl. 8 odst. 2 na oprávněné osoby z jiných smluvních stran je v souladu nejen s povinností národního zacházení, ale rovněž i s *cílem a účelem této směrnice*, kterým je jednotná a vysoká úroveň ochrany [16] a řádné fungování vnitřního trhu.

82. Irsko ani žádný jiný členský stát, proto nemá (a nikdy nemělo) možnost použít dle svého volného uvážení svá vlastní kritéria pro určení, kteří výkonní umělci jsou způsobilí býti „dotčenými výkonnými umělci" dle článku 8 směrnice 2006/115, neboť toto určení se řídí z hlediska unijního práva výlučně směrnicí, ve světle závazků Unie vyplývajících pro ni ze Smlouvy WPPT.

83. Komise tedy správně tvrdí, že směrnice 2006/115 je v souladu s povinností Unie zakotvenou v mezinárodních dohodách, tj. povinností zajistit národní zacházení v rámci věcné působnosti a použitelnosti této směrnice pro všechny akty na území Unie. K tomu, aby byla tato směrnice slučitelná s článkem 4 Smlouvy WPPT, není potřeba zvláštní odkaz na pojem „národní zacházení". Povinnost vykládat čl. 8 odst. 2 směrnice ve světle článku 4 Smlouvy WPPT tudíž není dotčena skutečností, že národní zacházení není ve znění této směrnice výslovně zmíněno. Generální advokát A. Tizzano dospěl ve věci SENA, C-245/00, EU:C:2002:543, k závěru, že pravidla upravující národní režim podle Římské úmluvy jsou nedílnou součástí unijního práva; podotýkám, že toto stanovisko časově předchází formální ratifikaci Smlouvy WPPT Unií [17]. Článek 8 odst. 2 směrnice 2006/115 totiž odpovídá článku 15 Smlouvy WPPT.

84. Je důležité poznamenat, že za účelem splnění povinností Unie, které pro ni vyplývají ze Smlouvy WPPT (viz prohlášení Evropského společenství uvedené v článku 26 Smlouvy WPPT) musí Unie zajistit (resp. bude schopna zajistit), aby její členské státy dodržovaly požadavek národního zacházení. Jedná se o jednu ze záruk dodržování povinnosti národního zacházení.

85. V tomto ohledu sdílím argumentaci uvedenou v předkládacím rozhodnutí (bod 37), podle níž lze odkázat na čl. 23 odst. 1 Smlouvy WPPT, který stanoví, že se smluvní strany zavazují, že přijmou v souladu se svými právními systémy opatření potřebná k zajištění provádění této smlouvy. Evropská unie jakožto smluvní strana je tedy touto povinností vázána a jedním ze způsobů, kterým Evropská unie tuto povinnost plní, je prostřednictvím čl. 8 odst. 2 směrnice 2006/115.

86. Z výše uvedeného vyplývá, že argumentace společnosti PPI, dle níž je v případě neexistence zvláštního ustanovení v dané směrnici přiznání národního zacházení ponecháno na úvaze členských států, nemůže obstát.

87. Na první otázku je tudíž třeba odpovědět tak, že čl. 8 odst. 2 směrnice 2006/115 musí být vykládán ve světle požadavků Smlouvy WPPT, jejíž je Unie smluvní stranou, a je v souladu s povinností Unie přiznat národní zacházení, jak požaduje článek 4 Smlouvy WPPT, aniž je za tímto účelem bylo zapotřebí zvláštního ustanovení.

16 – Účel harmonizace na základě článků 114, 56 a 62 SFEU.

17 – V tomto smyslu viz též *Sterling on World Copyright Law*, 4. vyd., Sweet & Maxwell Thomson Reuters, §28B.07.

B. Ke druhé otázce

1. Shrnutí argumentace účastníků řízení

88. Společnost RAAP tvrdí, že členský stát nemá právo na volné uvážení, jde-li o stanovení kritérií pro určení, kteří výkonní umělci jsou způsobilí být „dotčenými výkonnými umělci" podle čl. 8 odst. 2 směrnice 2006/115, v rozsahu, v němž jsou tato kritéria v rozporu se závazky daného členského státu dle Římské úmluvy nebo Smlouvy WPPT.

89. Společnost PPI v podstatě tvrdí, že s ohledem na skutečnost, že čl. 8 odst. 2 dotčené směrnice neupravuje žádné opatření za účelem provedení požadavku národního zacházení obsaženého v článku 4 Smlouvy WPPT, platí, že za situace, kdy se dotčený výkon neuskutečnil v některé ze zemí EHP a nebyl uskutečněn státním příslušníkem nebo osobou, která má bydliště či pobyt v některé ze zemí EHP, si členské státy zachovávají neomezený prostor pro volné uvážení, pokud jde o stanovení kritérií pro určení osob, kterým svědčí právo dle čl. 8 odst. 2, samozřejmě s výhradou dodržení povinností členských států vyplývajících z jimi uzavřených mezinárodních smluv. Omezení práva podílet se na spravedlivé odměně na případy, kdy záznam užitý k bezdrátovému vysílání nebo sdělování veřejnosti v dotčeném členském státě: i) byl záznamem výkonu, který se uskutečnil v některé ze zemí EHP, nebo ii) byl uskutečněn výkonným umělcem, který je státním příslušníkem nebo osobou, která má bydliště či pobyt v některé ze zemí EHP, proto není v rozporu s povinností členského státu podle čl. 8 odst. 2 dotčené směrnice.

90. Irsko připomíná, že směrnice 2006/115 přiznává členským státům, jako je Irsko, běžný prostor pro uvážení při přijímání právní úpravy provádějící danou směrnici, pokud jde o formu a způsoby jejího provedení, jsou-li do vnitrostátního práva provedeny cíle dotčené směrnice.

91. V každém případě je podstatou argumentace Irska to, že Irsko není vázáno povinností přiznat spravedlivou odměnu pokaždé, kdy výrobci záznamu vznikne nárok na odměnu na základě pravidla prvního vydání a pravidla 30 dnů, jak jsou stanoveny v Římské úmluvě a jak jsou též součástí Smlouvy WPPT na základě jejího článku 4. Žádná z těchto mezinárodních dohod nemá přímý účinek ani znění směrnice neobsahuje žádné ustanovení, k němuž by se tyto pojmy mohly přidružit, proto tedy tyto pojmy postrádají právní základ.

92. Podstatou argumentace Komise je, že na druhou otázku je potřeba odpovědět v tom smyslu, že členský stát nemá právo na volné uvážení, pokud jde o stanovení kritérií pro určení, kteří výkonní umělci jsou způsobilí býti „dotčenými výkonnými umělci" podle článku 8 směrnice.

2. Posouzení

93. Podstatou druhé otázky předkládajícího soudu položené Soudnímu dvoru je, zda mají členské státy právo uplatňovat dle svého volného uvážení svá vlastní kritéria ve vztahu k výrazu „dotčení výkonní umělci", a to s odvoláním na mezinárodní dohody týkající se autorského práva a práv s ním souvisejících, jichž jsou tyto členské státy smluvními stranami, jako je Římská úmluva a Smlouva WPPT, a to i v případě, kdy se daný výkon uskutečňuje v některé ze zemí EHP.

94. Dle mého názoru odpověď na tuto otázku vyplývá z odpovědi na otázku první.

95. Domnívám se, že s ohledem na skutečnost, že tato otázka neodkazuje výslovně na žádný mezinárodní závazek, měla by být zodpovězena pouze s odkazem na směrnici 2006/115 ve světle vlastních mezinárodněprávních závazků Unie. Otázce prostoru pro volné uvážení na základě mezinárodních smluv se budu věnovat v rámci třetí předběžné otázky a – jak bude dále vysvětleno – členské státy žádný takový prostor pro uvážení nemají.

96. Dle čl. 8 odst. 2 dotčené směrnice se ochrana přiznává výkonným umělcům i výrobcům, jsou-li splněny dvě podmínky, a sice: (i) daný výkon je zaznamenán na zvukovém záznamu „vydaném k obchodním účelům“ a (ii) tento zvukový záznam je uživatelem užit k úkonu, který vede ke vzniku nároku na odměnu, jímž je sdělování veřejnosti nebo bezdrátové vysílání.

97. Pokud v daném ohledu neexistuje žádná definice, ani odkaz na právo členských států, musí být pojem zvukového záznamu „vydaného k obchodním účelům“ v čl. 8 odst. 2 vykládán jako autonomní pojem unijního práva. Jeho obsah může být určen prostřednictvím cíle a účelu tohoto ustanovení: s ohledem na skutečnost, že účelem čl. 8 odst. 2 je provedení článku 15 Smlouvy WPPT, je zapotřebí nejprve použít relevantní definici pojmu „vydání“ v čl. 2 písm. e) Smlouvy WPPT; „vydáním“ zaznamenaného výkonu nebo zvukového záznamu dle tohoto ustanovení je nabídnutí rozmnoženin zaznamenaného výkonu nebo zvukového záznamu veřejnosti se souhlasem nositele práva a jsou-li rozmnoženiny veřejnosti nabídnuty v přiměřeném množství.

98. Smlouva WPPT stanovila, že výkony, které byly zaznamenány na zvukovém záznamu, musí být předmětem národního zacházení ve všech případech, kdy tento zvukový záznam splňuje kritéria způsobilosti pro přiznání ochrany. I když smluvní strany Římské úmluvy a Smlouvy WPPT mají určitý prostor pro volné uvážení, pokud jde o některé aspekty jejich povinností národního zacházení, v tomto případě se jedná o jasnou povinnost bez možnosti odchylky. Společnost RAAP tvrdí, že kritéria pro přiznání tohoto práva nesmí oslabovat záruku odměny pro obě skupiny nositelů práv, ani účinné a podstatné právo pro oba nositele práv, o jehož přiznání čl. 8 odst. 2 směrnice 2006/115 usiluje.

99. Jak Komise správně uvedla, definice „vydání“ v čl. 2 písm. e) Smlouvy WPPT nezmiňuje místo vydání, ani *první* vydání (kurzivou zvýraznil autor stanoviska). Zmiňuje pouze nabídnutí veřejnosti se souhlasem nositele práva. Toto nabídnutí zvukového záznamu, který obsahuje zaznamenaný výkon, musí být aktem, který se uskuteční v Unii. Musí se tak rovněž stát „k obchodním účelům“, což musí být v případě neexistence definice vykládáno tak, že takový zvukový záznam je obecně uváděn a je k dispozici na trhu pro účely užití, se souhlasem nositele práv.

100. Znění čl. 8 odst. 2 ve světle článku 15 Smlouvy WPPT však neobsahuje nic, z čeho by bylo možno dovozovat, že daný konkrétní výkon zaznamenaný na zvukovém záznamu *by musel být poprvé uskutečněn nebo by tento výkon musel být poprvé zaznamenán* (kurzivou zvýraznil autor stanoviska) v Unii, aby vznikl nárok na spravedlivou odměnu.

101. Členský stát zejména nemůže omezit právo podílet se na spravedlivé odměně na případy, kdy se daný výkon uskuteční v některé ze zemí EHP, bez ohledu na to, zda výkonní umělci mají bydliště nebo pobyt v některé ze zemí EHP. Směrnice 2006/115 totiž v tomto ohledu neobsahuje žádný výslovný odkaz na právo členských států.

102. Jak je vysvětleno v bodě 97 tohoto stanoviska, pojem zvukového záznamu „vydaného k obchodním účelům“ dle čl. 8 odst. 2 je potřeba vykládat jako autonomní pojem unijního práva. Dotčená ustanovení pouze vyžadují, aby uživatel vyvolal vznik nároku na odměnu přehráním daného zvukového záznamu v Unii. V tomto smyslu se výkon uskutečňuje v Unii/EHP bez ohledu na státní příslušnost nebo místo pobytu výkonného umělce nebo výrobce záznamu či místo, kde byl výkon poprvé zaznamenán.

103. Článek 8 odst. 2 se použije na druhotné užití zvukového záznamu, které je buď přímé, nebo nepřímé a ke kterému dojde na území Unie/EHP. Ve světle čl. 2 písm. a), který odkazuje na „výkonného umělce“ obecně, a článku 15 Smlouvy WPPT se čl. 8 odst. 2 stává použitelným na základě jednání kteréhokoli uživatele, jenž provede takové sdělení veřejnosti, na jehož základě dojde ke zpřístupnění zvuků nebo vyjádření zvuků zaznamenaných na zvukovém záznamu k poslechu veřejnosti, a to zejména přehráním zvukového záznamu nebo jeho odvysíláním bezdrátovými prostředky, tj. tradičními analogovými prostředky.

104. „Dotčeným výkonným umělcem“ ve smyslu čl. 8 odst. 2 je tedy výkonný umělec, tj. osoba, jejíž výkon je zpřístupněn k poslechu, jakmile je zvukový záznam, na němž je tento výkon zaznamenán, přehrán na území Unie.

105. Jak podotkla Komise, čl. 8 odst. 2 se v tomto ohledu liší od článků 4 a 5 Římské úmluvy, které smluvním stranám umožňují uplatnit na výrobce i na výkony zaznamenané na zvukových záznamech hledisko státní příslušnosti, záznamu nebo vydání. Tak tomu ale v případě čl. 8 odst. 2 není.

106. Soudní dvůr ve své judikatuře rovněž vyložil pojmy „sdělování veřejnosti“ a „zvukový záznam“ (SCF, PPL Ireland a Rundfunk [18]) i pojem „místa veřejně přístupná za vstupné“ (Rundfunk), a to odkazem na Smlouvu WPPT i Římskou úmluvu. Soudní dvůr však dospěl k závěru, že čl. 8 odst. 2 směrnice 92/100 vyžaduje individuální výklad totožnosti „uživatele“ a otázky užití dotčeného zvukového záznamu (SCF).

107. Navíc se domnívám (stejně jako Komise), že tento výklad směrnice 2006/115 je jediným výkladem, který je v souladu s vysokou úrovní ochrany (bod 5 odůvodnění), jednotnou ochranou a řádným fungováním vnitřního trhu (bod 17 odůvodnění) [19].

108. Jak již Soudní dvůr konstatoval ve věcech SCF a PPL Ireland, výkonní umělci a výrobci zvukových záznamů mají podle čl. 8 odst. 2 směrnice 2006/115 právo kompenzační povahy, které lze využít v případě užití díla nebo jiného chráněného předmětu. Jedná se o právo, které je zásadně finanční povahy, které nelze využít před tím, než je zvukový záznam vydán k obchodním účelům nebo rozmnoženina takového záznamu uživatelem užita pro účely sdělení veřejnosti.

109. Směrnice 2006/115 zároveň výslovně neodkazuje na právo členských států pro účely vymezení smyslu a dosahu některého z pojmů uvedených v čl. 8 odst. 2. Jak z požadavků jednotného použití unijního práva, tak ze zásady rovnosti proto vyplývá, že tyto pojmy musí být zpravidla vykládány autonomním a jednotným způsobem v celé Evropské unii [20].

110. Z výše uvedeného vyplývá, že členský stát nemá právo na volné uvážení, pokud jde o stanovení kritérií pro určení, kteří výkonní umělci jsou způsobilí býti „dotčenými výkonnými umělci“ podle článku 8 směrnice 2006/115. Členský stát zejména nemůže omezit právo podílet se na spravedlivé odměně na situace, když se výkon uskuteční v některé zemi EHP, bez ohledu na to, zda mají výkonní umělci bydliště nebo pobyt v některé zemi EHP.

C. Ke třetí otázce

1. Shrnutí argumentace účastníků řízení

111. Společnost RAAP tvrdí, že prostor členského státu pro volné uvážení při reakci na výhradu vznesenou jinou smluvní stranou dle čl. 15 odst. 3 Smlouvy WPPT je omezen v tom rozsahu, že tato reakce musí odrážet podmínky vznesené výhrady. Smluvní strana není povinna zdržet se uplatňování ustanovení Římské úmluvy, pokud jde o pravidlo 30 dnů, aby se vyhnula možnosti existence asymetrických kritérií pro určení způsobilosti ve vztahu k výrobcům záznamů na jedné straně a výkonným umělcům na straně druhé. Vyžaduje se, aby byla dodržena ustanovení Smlouvy WPPT

18 – Viz konkrétně rozsudky ze dne 15. března 2012, SCF Consorzio Fonografici [C-135/10, EU:C:2012:140 (SCF)]; ze dne 15. března 2012, Phonographic Performance (Ireland) [C-162/10, EU:C:2012:141 („PPL Ireland“)]; a ze dne 16. února 2017, Verwertungsgesellschaft Rundfunk (C-641/15, EU:C:2017:131). Obecně viz Ben Dahmen, K., Interactions du droit international et du droit de l'Union européenne: Un pluralisme juridique rénové en matière de propriété industrielle, L'Harmattan, 2013.

19 – Obdobně viz rozsudek ze dne 20. ledna 2009, Sony Music Entertainment (C-240/07, EU:C:2009:19, body 20 až 25, 27 a 35). To je zřejmé již z judikatury Soudního dvora. Viz rozsudek ze dne 31. května 2016, Reha Training Gesellschaft (C-117/15, EU:C:2016:379, bod 28).

20 – V tomto smyslu viz rozsudky ze dne 16. července 2009, Infopaq International (C-5/08, EU:C:2009:465, body 27 a 28), a ze dne 3. září 2014, Deckmyn a Vrijheidsfonds (C-201/13, EU:C:2014:2132, body 14 a 15).

týkající se způsobilosti výkonů pro přiznání národního zacházení na základě toho, že se tento výkon stane součástí chráněného zvukového záznamu (začlenění hledisek dle Římské úmluvy). Smluvní strana Smlouvy WPPT je oprávněna poskytnout státním příslušníkům jiné smluvní strany, která vznesla výhradu dle čl. 15 odst. 3, rozsáhlejší práva, než poskytuje strana, která výhradu vznesla, ve svém vnitrostátním právu; takové ustanovení však musí být v souladu s požadavky Smlouvy WPPT, popř. Římské úmluvy, jakož i relevantními ustanoveními unijního práva.

112. Společnost PPI má za to, že členský stát má dle Smlouvy WPPT v zásadě prostor pro volné uvážení při reakci na výhradu vznesenou dle čl. 15 odst. 3: nemusí přesně odrážet účinky výhrady a bránit jakékoli situaci, kdy se státním příslušníkům státu, který výhradu vznesl, dostane výhodnějšího postavení než jeho vlastním státním příslušníkům ve vztahu ke státu, který výhradu vznesl. Samotná Římská úmluva stanovila možnost, že státní příslušníci nesmluvních států by mohli získat neopětovanou výhodu prostřednictvím pravidla 30 dnů stanoveného v čl. 5 odst. 2, nezavazovala ale smluvní státy povinností této možnosti bránit. Irsko je podle Římské úmluvy povinno plnit své povinnosti vůči výrobcům ze Spojených států dle pravidla 30 dnů.

113. Výhodné postavení výrobců ze Spojených států (a jiných smluvních stran, které vznesly výhradu) vyplývá pouze z použití pravidla prvního vydání/pravidla 30 dnů zakotvených v Římské úmluvě: Irsko mohlo vznést výhradu v souladu s čl. 16 odst. 1 písm. a) bod iii) Římské úmluvy, aby vyloučilo možnost odvádění plateb výrobcům, kteří jsou státními příslušníky nesmluvních států, dle čl. 5 odst. 2; Irsko však nebylo povinno tak učinit a rozhodlo se, že tak ani neučiní. Nemůže být nyní ke vznesení takové výhrady nuceno za účelem zajištění rovného zacházení s výrobci a výkonnými umělci, kteří jsou státními příslušníky států, jež výhrady vznesly.

114. Výhrada vznesená smluvní stranou Smlouvy WPPT, která vylučuje použití čl. 15 odst. 1, má za následek, že pokud jde o tuto smluvní stranu, *status quo ante* týkající se zaplacení spravedlivé odměny výrobcům a výkonným umělcům trvá: tato výhrada zejména znamená, že Irsku nemůže být uložena povinnost upravit placení výkonným umělcům, kteří jsou státními příslušníky smluvní strany, jež vznesla výhradu.

115. Irsko má za to, že výhrada, bez ohledu na její rozsah, opravňuje ostatní smluvní strany k tomu, aby režim národního zacházení neupravily vůbec. Tvrdí, že reakce, která dle společnosti RAAP „přesně odráží“ podmínky výhrady, nemá oporu ve znění, účelu ani kontextu Smlouvy WPPT. V případě, že je vznesena výhrada pro účely této otázky, je smluvní strana oprávněna zacházet s výkonnými umělci odlišně od výrobců zvukových záznamů, pokud je zvukový záznam poprvé vydán ve smluvním státě. Z hlediska prvních zásad a bez ohledu na závazky z této Smlouvy – neuplatní-li se nějaký zákaz na základě mezinárodního práva – má strana, která na výhradu reaguje, možnost poskytnout velkorysejší režim, než jaký poskytuje strana, která výhradu vznesla. Tato situace může nastat v důsledku zohlednění jiných skutečností, které nesouvisejí přímo s daným předmětem, či z důvodů vnitrostátní strategie/politiky.

116. Komise v podstatě tvrdí, že členské státy nemají žádný prostor pro volné uvážení v oblasti, která spadá do výlučné pravomoci Unie, a nejsou oprávněny reagovat na výhrady vznesené jinými smluvními stranami nebo uplatňovat kritéria odlišná od kritérií stanovených v čl. 8 odst. 2 směrnice 2006/115.

2. Posouzení

117. Svou třetí otázkou se předkládající soud táže, zda mohou členské státy reagovat na výhrady vznesené jinými smluvními stranami Smlouvy WPPT nebo uplatňovat zvláštní pravidla Římské úmluvy týkající se způsobilosti k ochraně.

118. Pokud jde o vztah mezi pojmem „spravedlivá odměna“ uvedeným v článku 15 Smlouvy WPPT, ustanovením čl. 12 písm. d) Římské úmluvy (na jehož základě byl článek 15 Smlouvy WPPT vytvořen) a ustanovením čl. 8 odst. 2 směrnice 92/100 (nyní směrnice 2006/115), je podle mého názoru relevantní pouze Smlouva WPPT. Římská úmluva není součástí unijního právního řádu a tam uvedené zvláštní požadavky týkající se toho, co je to chráněný zvukový záznam v článku 5, nejsou pro Unii závazné; pravidla Římské úmluvy týkající se národního režimu, která umožňují výběr mezi záznamem, vydáním a státní příslušností jako kritériem způsobilosti pro přiznání národního režimu, rovněž nejsou pro Unii závazná.

119. Jak Komise zdůraznila, žádné z těchto pravidel obsažených v Římské úmluvě nemá svůj odraz ve znění čl. 8 odst. 2 směrnice 2006/115, které nepřipouští žádné výhrady ani omezení co do svého uplatňování, a to ani když bylo toto znění původně přijato v rámci směrnice 92/100.

120. Na tomto místě je tedy potřeba analyzovat pouze čl. 4 odst. 2 Smlouvy WPPT.

121. Článek 4 odst. 2 Smlouvy WPPT, jejíž smluvní stranou je i Unie, stanoví výjimku z požadavku národního zacházení v případě výhrad dle čl. 15 odst. 3 Smlouvy WPPT.

122. Komise tvrdí, že směrnice 2006/115 patří do „oblasti, která nyní spadá do výlučné pravomoci Unie,“ a odkazuje obecně na „společná unijní pravidla v rámci nejrůznějších práv duševního vlastnictví zakotvená v unijním právu“.

123. I když je podle Komise pravda, že v okamžiku podpisu a ratifikace Smlouvy WPPT a její sesterské smlouvy WIPO o právu autorském (WCT) Unií byla tato oblast považována za sdílenou pravomoc, a členské státy tudíž tyto smlouvy ratifikovaly společně s Unií, dnes to již neplatí. Unie nahradila ve vztahu ke Smlouvě WPPT členské státy. V tomto ohledu Komise navrhuje, aby Soudní dvůr převzal (v případě Smlouvy WPPT) linii argumentace Soudního dvora ve věci TV2 Danmark [21], která se týkala Bernské úmluvy o ochraně literárních a uměleckých děl [22].

124. Konkrétně v bodě 31 tohoto rozsudku Soudní dvůr uvádí: „[…] unijní zákonodárce přijetím [směrnice 2001/29] o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti využil pravomocí v oblasti duševního vlastnictví, které předtím náležely členským státům. V oblasti působnosti této směrnice je třeba mít za to, že Unie nahradila členské státy, které již nemají pravomoc k provedení relevantních ustanovení Bernské úmluvy.“

125. Komise tvrdí, že oblast, kterou upravuje směrnice 2006/115, je nyní jednou z výlučných pravomocí, a členské státy tudíž nemohou reagovat na výhrady vznesené ostatními smluvními stranami podle čl. 15 odst. 3 Smlouvy WPPT; nemohou ani samy použít čl. 4 odst. 2. Je tedy na Evropské unii, aby určila, jaké důsledky, uplatňované jednotně na celém území Unie, by pro umělce ze Spojených států, jejichž hudba je v Evropské unii vysílána, měla mít výhrada vznesená touto smluvní stranou na základě čl. 15 odst. 3 Smlouvy WPPT.

126. S touto argumentací souhlasím. Zaprvé je podle mého názoru nutno odmítnout argumentaci společnosti PPI a Irska vycházející z neexistence přímého účinku Smlouvy WPPT, jejímž cílem je prokázat, že národní zacházení se státními příslušníky třetích zemí, obsažené v této smlouvě, nemá se směrnicí 2006/115 nic do činění.

21 – Rozsudek ze dne 26. dubna 2012, DR a TV2 Danmark (C-510/10, EU:C:2012:244, bod 31). Pokud jde o kritické zhodnocení této judikatury, viz Treppoz, E., „Le juge européen et les normes internationales en matière de droit d'auteur“, *Chronique Droit européen de la propriété intellectuelle*, RTD Eur., 2012, s. 964. Viz též Bergé, J.-S., „Les mots de l'interaction: compétence, applicabilité et invocabilité“, JDI, 2012, chron. 5.

22 – Pařížský akt ze dne 24. července 1971, ve znění vyplývajícím ze změny ze dne 28. září 1979 (dále jen „Bernská úmluva“). V tomto ohledu, ve vztahu k „národnímu zacházení“, viz Ricketson, S., a Ginsburg, J. C., *International Copyright and Neighbouring Rights: The Berne Convention and Beyond*, sv. 1, Oxford, 2006, s. 295.

127. Postačí připomenout judikaturu Soudního dvora, podle které ačkoli Smlouva WPPT a Římská úmluva nevyvolávají přímý účinek, nezbavuje to nikterak povinnosti vykládat směrnici 2006/115 ve světle těchto smluv [23].

128. Je třeba rovněž konstatovat, že pouhá skutečnost, že sekundární unijní právo, jehož cílem je zajistit spravedlivou odměnu umělcům, jejichž tvůrčí práce je v Evropské unii sdělována veřejnosti, nezmiňuje výslovně mezinárodněprávní závazek Unie zacházet s umělci Unie i s umělci ze třetích zemí stejně, nepostačuje k vyloučení požadavku takového výkladu sekundárního unijního práva, který bude s touto povinností v souladu.

129. Kromě toho se domnívám, že čl. 8 odst. 2 směrnice 2006/115 musí být ve skutečnosti chápán jako provedení článku 15 Smlouvy WPPT Unií, zejména s ohledem na odstavec 2 tohoto článku [24].

130. Je však třeba připomenout, že povinnost takového výkladu sekundárního unijního práva, který je v souladu se smíšenou dohodou, se nevztahuje na povinnosti obsažené v této dohodě, které spadají do oblastí, v nichž Evropská unie dosud nevykonala své pravomoci a nepřijala dostatečně významné právní předpisy [25].

131. Nejprve je tudíž nutno určit, zda v „dotčené oblasti" existuje nějaká unijní právní úprava [26].

132. Jak uvedla generální advokátka E. Sharpston ve věci Lesoochranárske zoskupenie (C-240/09, EU:C:2010:436, bod 66), není nutně zcela zřejmé, jaká míra výkonu pravomocí Unie je „dostatečně významná", aby bylo možné mít za to, že Unie přijala právní úpravu v konkrétní „oblasti".

133. Jak by měla být daná konkrétní „oblast" definována? Může se jednat o široký pojem „právní úprava týkající se práva duševního vlastnictví"? Je pravda, že v rozsudku Etang de Berre [27] měl Soudní dvůr za to, že existence „právní úpravy týkající se životního prostředí" postačuje k založení pravomoci Soudního dvora. V každém případě z judikatury analyzované v tomto stanovisku vyplývá, že „relevantní oblast" musí být určena v každém jednotlivém případě zvlášť.

134. V projednávané věci Komise ve svém písemném vyjádření uvedla, že dotčená oblast by měla být popsána jako nadmíru široký pojem, jako oblast duševního vlastnictví. Komise již takovou argumentaci uplatnila dříve ve věcech Dior [28] a Merck Genericos [29].

135. Na základě skutečnosti, že tato extenzivní argumentace byla Soudním dvorem v obou rozsudcích odmítnuta – a navzdory znění bodu 31 rozsudku ze dne 26. dubna 2012, DR a TV2 Danmark (C-510/10, EU:C:2012:244), který by měl být dle mého názoru v projednávané věci použit analogicky – se domnívám, že Soudní dvůr by měl rozhodnout tak, že dotčenou oblast nelze popsat jako oblast, kterou tvoří, velmi obecně řečeno, *acquis* duševního vlastnictví.

23 – Viz SCF (C-135/10, EU:C:2012:140, body 47 až 50, 52 a 53, jakož i citovaná judikatura). Viz ovšem Moura Vicente, D., *La propriété intellectuelle en droit international privé*, ADI Poche, 2009, s. 120 a poznámka pod čarou 274, jež upřesňují, že některé články Dohody TRIPS mohou mít přímý účinek, jak již bylo dříve rozhodnuto v Německu.

24 – Toto ustanovení zní následovně: „Smluvní strany mohou určit ve svém vnitrostátním právním řádu, že jednu přiměřenou odměnu může od uživatele požadovat výkonný umělec nebo výrobce zvukového záznamu, anebo oba. Smluvní strany mohou ve vnitrostátním právním řádu stanovit, že v případě, že není dohody mezi výkonným umělcem a výrobcem zvukového záznamu, určí pravidla, podle nichž se budou výkonní umělci a výrobci zvukových záznamů podílet na jedné přiměřené odměně."

25 – Rozsudek ze dne 11. září 2007, Merck Genéricos Produtos Farmacêuticos (C-431/05, EU:C:2007:496, body 34, 35 a 46).

26 – Srov. rozsudky ze dne 11. září 2007, Merck Genéricos Produtos Farmacêuticos (C-431/05, EU:C:2007:496, bod 35), a ze dne 8. března 2011, Lesoochranárske zoskupenie (C-240/09, EU:C:2011:125, body 31 a 32).

27 – Rozsudek ze dne 7. října 2004, Komise v. Francie (C-239/03, EU:C:2004:598, bod 28). Pokud jde o kritické zhodnocení této judikatury, viz např. Tanghe, Y., *The EU's external competence in IP matters: the contribution of the Daiichi Sankyo case to cloudy constitutional concepts, blurred borders, and corresponding court jurisdiction*, Columbia Journal of European Law, roč. 22.1, 2015, s. 139 a násl.

28 – Rozsudek ze dne 14. prosince 2000, Dior a další (C-300/98 a C-392/98, EU:C:2000:688).

29 – Rozsudek ze dne 11. září 2007, Merck Genéricos Produtos Farmacêuticos (C-431/05, EU:C:2007:496). Viz např. Holdgaard, R., *Case C-431/05, Merck Genéricos*, CMLR 45, 2008, s. 1233.

136. Pokud by totiž byla tato oblast práva jako celek kvalifikována jako dotčená oblast, bylo by příliš jednoduché tvrdit, že Evropská unie přijala v oblasti duševního vlastnictví velké množství právních předpisů, a dospět k závěru, že všechny aspekty tohoto práva obsažené ve smíšené dohodě spadají do pravomoci Unie, nikoli do pravomoci členských států, bez ohledu na skutečnost, že značný počet záležitostí týkajících se duševního vlastnictví byl dosud předmětem pouze povrchní harmonizace.

137. Ačkoli je nezbytné, aby byla dotčená oblast vymezena dostatečně přesně, vyvstává otázka, zda je zejména s ohledem na třetí předběžnou otázku – vzhledem k tomu, že se týká možností, které má jedna smluvní strana k dispozici v situaci, kdy druhá smluvní strana vznese výhradu a nachází se v oblasti vnějších vztahů – správné vycházet rovněž z judikatury týkající se čl. 3 odst. 2 SFEU.

138. Článek 3 odst. 2 SFEU se týká mezinárodních závazků Unie a pro účely stanovení výlučné pravomoci Unie vyžaduje, aby relevantní oblastí byla „oblast, kterou unijní pravidla již velkou měrou pokrývají“ [30] (viz dále bod 147 tohoto stanoviska).

139. Jak je tedy tato oblast vymezena, když nemůže zahrnovat celou oblast duševního vlastnictví?

140. Souhlasím s tím, co Komise následně uváděla na jednání; relevantní oblastí, kterou může Unie zahrnout do své výlučné pravomoci, jsou práva ke zvukovým záznamům: tedy práva výkonného umělce a práva výrobce záznamu k objektu ochrany, kterým je zvukový záznam (nebo zvukový snímek) přehrávaný v zařízeních, barech, restauracích apod., tj. tento záznam je užíván uživateli v Unii jako užití pro účely sdělování veřejnosti nebo vysílání (spadají sem i práva autora podkladového díla, které je předmětem výkonu – tato práva mohou někdy splývat, neboť existují zpěváci, kteří jsou současně zpěváky i autory písní).

141. Pokud jde o samotné zacházení se státními příslušníky třetích zemí v *acquis*, pak postačí uvést, že na rozdíl od tvrzení společnosti PPI a Irska není v tomto ohledu ve směrnici 2006/115 uvedeno nic. Tato směrnice se tak vztahuje na všechny státní příslušníky.

142. Jak podotkla Komise, pokud není v *acquis* uvedeno nic, vztahuje se na všechny státní příslušníky, na rozdíl od jiných oblastí práva, jakými je například právo obchodních společností nebo účetní právo, kde se vychází z pojmů jako usazení nebo pobyt a kde unijní normotvůrce přijímá v tomto ohledu zvláštní ustanovení. To zásadně neplatí v oblasti *acquis* týkajícího se autorského práva. Tato právní úprava je neutrální ve vztahu k těm, na které se použije. Tímto způsobem Unie dodržuje své závazky v kontextu mezinárodních smluv, které upravují národní zacházení.

143. Pokud by bylo cílem obejít práva státních příslušníků třetích zemí, musel by tak výslovně učinit unijní normotvůrce, a to při použití řádné legislativní techniky. Absence příslušné úpravy ve směrnici 2006/115 je dále podpořena jejím zněním, když tato směrnice svými ustanoveními nikoho nevylučuje. Pro srovnání této směrnice s právní úpravou, kde k tomu naopak dochází, uvádím příklad směrnice 2001/84 (o právu na opětný prodej ve prospěch autora originálu uměleckého díla). Do této směrnice vložil unijní normotvůrce výslovné ustanovení, aby zajistil, aby právo opětného prodeje umělců mohlo svědčit pouze těm smluvním stranám Bernské úmluvy, které ve svém právním řádu mají obdobné podstatné ustanovení týkající se umělců při opětném prodeji jejich uměleckých děl.

30 – Rozsudek ze dne 4. září 2014, Komise v. Rada (C-114/12, EU:C:2014:2151, bod 65 a násl.), posudek Soudního dvora 3/15 (Marrákešská smlouva o usnadnění přístupu k publikovaným dílům), EU:C:2017:114, bod 107.

144. V tomto případě unijní normotvůrce výslovně stanovil v ustanovení nadepsaném „Státní příslušníci třetích zemí, kteří mají nárok na autorskou odměnu“, že „[č]lenské státy stanoví, že autoři, kteří jsou státními příslušníky třetích zemí, a podle čl. 8 odst. 2 i jejich právní nástupci mají požívat práva na opětný prodej v souladu s touto směrnicí a právními předpisy dotyčného členského státu pouze tehdy, pokud země, jejímiž státními příslušníky autor a jeho oprávnění dědicové jsou, má právní předpisy umožňující ochranu práva na opětný prodej pro autory ze členských států a pro jejich právní nástupce“.

145. Dalším příkladem je například směrnice Evropského parlamentu a Rady 96/9/ES ze dne 11. března 1996 o právní ochraně databází [31], v níž unijní normotvůrce zakotvil právo *sui generis*, které nemělo žádný známý protějšek v žádné mezinárodní smlouvě; bylo přijato ustanovení, které mělo za následek, že právo na ochranu před neoprávněným vytěžováním a/nebo zužitkováním se uplatní pro databázi, jejímiž pořizovateli jsou státní příslušníci třetích zemí nebo osoby s obvyklým bydlištěm ve třetích zemích, nebo pro databázi pořízenou právnickou osobou, která není ve smyslu Smlouvy usazena v členském státě, *pouze tehdy, poskytují-li tyto třetí země srovnatelnou ochranu databázím pořízeným státními příslušníky členského státu nebo osobami s obvyklým bydlištěm na území Společenství*.

146. Ve směrnici Evropského parlamentu a Rady 2012/28/EU ze dne 25. října 2012 o některých povolených způsobech užití osiřelých děl [32], která představovala odchylku od práv autorů a nositelů jiných souvisejících práv, unijní normotvůrce rozhodl, vědom si svých závazků z mezinárodních smluv a v zájmu mezinárodní zdvořilosti, že se tato směrnice nebude vztahovat na státní příslušníky třetích zemí, ledaže v kontextu celého případu bude rozumné předpokládat, že by tyto osoby o tomto užívání svého díla věděly. Státní příslušníci třetích států tak byli vyloučeni z kategorie osob, která mohla být dotčena možnými škodlivými účinky směrnice o osiřelých dílech.

147. Dále vyvstává otázka, zda lze v projednávané věci rovněž vycházet z judikatury týkající se čl. 3 odst. 2 SFEU, zejména z rozsudku ve věci Komise v. Rada (C-114/12, EU:C:2014:2151) a posudku Soudního dvora 3/15 (Marrákešská smlouva o usnadnění přístupu k publikovaným dílům) (EU:C:2017:114).

148. Zatímco se uvedené dvě situace týkaly mezinárodních smluv, z nichž jedna ještě sjednána nebyla a druhá již ano, v projednávané věci je podle mého názoru důvodné, když si Unie nárokuje výlučnou pravomoc na základě přistoupivšího účinku nejen judikatury Soudního dvora v oblasti výkladu *acquis* týkajícího se autorského práv a práv s ním souvisejících, ale prohloubení harmonizace významným souborem přijatých pravidel [33]. Směrnice 2014/26/EU obsahuje tři definice ustanovení, které jsou pro vyřešení sporu v projednávané věci relevantní: neutrální definici nositele práv, neutrální definici příjmů z výkonu práv a neutrální definici správy. Za každé jednotlivé využití autorského práva určité osoby nebo práva s ním souvisejícího v Unii náleží této osobě příjem z výkonu těchto práv a každý nositel práv si může tento příjem nárokovat.

149. Dále je možno uvést, jak již konstatoval generální advokát D. Ruiz-Jarabo Colomer ve věci Merck, že z úmluv uzavřených společně Unií a členskými státy vyplývá společný cíl, který sledují a jenž je zavazuje vůči třetím státům, které jsou stranami těchto dohod; zásada loajality zakotvená v čl. 4 odst. 3 SEU zavazuje členské státy spolupracovat nikoliv pouze v průběhu vyjednávací fáze a fáze

31 – Úř. věst. 1996, L 9, konsolidované znění, s. 1 [Úř. věst. 1996, L 77, s. 20; Zvl. vyd. 13/15, s. 459].

32 – Text s významem pro EHP. Úř. věst. 2012, L 299, s. 5.

33 – Například směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/26/EU ze dne 26. února 2014 o kolektivní správě autorského práva a práv s ním souvisejících a udělování licencí pro více území k právům k užití hudebních děl online na vnitřním trhu (Úř. věst. 2014, L 84, s. 72).

uzavírání těchto dohod, ale také ve fázi jejich provádění [posudek Soudního dvora č. 1/94 (Dohody připojené k Dohodě o zřízení Světové obchodní organizace) (EU:C:1994:384, bod 108)]; to je třeba vykládat ve spojení s povinností zajistit užitečný účinek unijního práva, nikoliv pouze v zákonodárné oblasti, ale také na úrovni výkonné a soudní moci [34].

150. Dovoluji si podotknout, že pravděpodobně existuje ještě další výlučná pravomoc Unie, která by v projednávané věci mohla být relevantní: a sice společná obchodní politika [čl. 3 odst. 1 písm. e) SFEU]. V rozsudku ze dne 18. července 2013, Daiichi Sankyo a Sanofi-Aventis Deutschland (C-414/11, EU:C:2013:520, body 52 a 53), Soudní dvůr konstatoval, že do této pravomoci spadají normy obsažené v Dohodě TRIPS. Některé z těchto norem se totiž týkají právě práv výkonných umělců a výrobců [35]. Přestože se tedy Dohoda TRIPS a Smlouva WPPT přísně vzato nepřekrývají, existence určitého spojení je nezpochybnitelná.

151. Je pravda, že zvláštní právo dotčené v projednávané věci v Dohodě TRIPS obsaženo není (požaduje se dodržování povinností národního zacházení a ustanovení upravujících doložku nejvyšších výhod v Dohodě TRIPS). To však v každém případě Unii v přiznání takového práva nebrání, jednoduše to znamená jen to, že se toto právo v kontextu Dohody TRIPS neobjevuje.

152. Z výše uvedených úvah tudíž vyplývá, že pokud má unijní normotvůrce v úmyslu změnit směrnici 2006/115 a vyloučit státní příslušníky třetích zemí, přísluší tak učinit Unii a jejím 27 členským státům nepřísluší, aby se o takové vyloučení rozličnými způsoby pokoušely. Pokud by byla tato záležitost ponechána v pravomoci členských států, došlo by ke změně rozsahu společných pravidel přijatých Unií.

153. Jako *obiter dictum* je možno ještě posuzovat následující otázku: pokud se ve vztahu ke Smlouvě WPPT jako celku má za to, že Unie nahradila členské státy, jaké by byly právní důsledky výhrad vznesených členskými státy na základě této Smlouvy (viz prohlášení Dánského království, Finské republiky, Francouzské republiky, Spolkové republiky Německo a Švédského království v oznámení č. 78 k této smlouvě, jakož i prohlášení Finské republiky v oznámení č. 88 připojeném k této smlouvě)?

154. Dle mého názoru z úvah uvedených v tomto stanovisku plyne, že v rozsahu, v němž by tyto výhrady měly za následek bránění uplatňování unijního práva, nelze tyto výhrady uplatňovat.

155. Na třetí otázku je tedy třeba odpovědět tak, že členské státy nemají žádný prostor pro volné uvážení v oblasti, která spadá do výlučné pravomoci Unie, a nemohou reagovat na výhrady vznesené jinými smluvními stranami ani uplatňovat jiná kritéria, než jsou kritéria stanovená v čl. 8 odst. 2 směrnice 2006/115.

D. Ke čtvrté otázce

1. Shrnutí argumentace účastníků řízení

156. Podstatou argumentace společnosti RAAP i Komise je, že není přípustné omezit právo na spravedlivou odměnu stanovené v čl. 8 odst. 2 směrnice 2006/115 pouze na výrobce zvukového záznamu, tedy odepřít toto právo výkonným umělcům, jejichž výkony byly na tomto zvukovém záznamu zaznamenány, pokud je výrobcům toto právo přiznáno.

34 – Stanovisko ve věci Merck odkazuje na Kahl, W. „Artikel 10“, v Callies, C. a Ruffert, M., *Kommentar zu EU-Vertrag und EG-Vertrag*, Ed. Luchterhand, 2. opravené a rozšířené vydání, Neuwied a Kriftel, 2002, s. 451 a násl. Tuto argumentaci podporuje i Etienne, J., *Arrêt «Merck Genéricos»: la compétence d'interprétation d'un accord international conclu par la Communauté et les Etats membres*, Journal de droit européen, 2008, s. 46.

35 – Viz článek 14 Dohody TRIPS.

157. Společnost PPI tvrdí, že podstatou čtvrté otázky předkládajícího soudu je, zda je na základě Smlouvy WPPT dovoleno zacházet s výrobci a výkonnými umělci rozdílně zejména tím, že výrobcům bude právo na spravedlivou odměnu přiznáno, zatímco výkonným umělcům bude odepřeno. Tvrdí, že na tuto otázku lze odpovědět kladně.

158. Irsko uvádí, že při provádění směrnice 2006/115 a s přihlédnutím k výhradě učiněné Spojenými státy je v případě potřeby oprávněno přiznat národní zacházení výkonným umělcům, kteří provádějí výkon nebo mají bydliště či pobyt v některé ze zemí EHP, a má též možnost vyhláškou rozšířit kategorie výkonných umělců. Existence tohoto prostoru pro volné uvážení je odůvodněna zněním směrnice, její legislativní historií a jejím odůvodněním určeným hospodářským subjektům Evropské unie. Irsko je především z důvodu neexistence odpovídajících práv, které by byly přiznány vnitrostátním právem Spojených států, ale též proto, že Smlouva WPPT nemá přímé účinky, oprávněno oddělit právo na odměnu přiznané výrobcům od práv přiznaných výkonným umělcům, pokud byly tyto výkony jinak zaznamenány na zvukovém záznamu, a to na základě vnitrostátních právních norem týkajících se prvního vydání v jiném smluvním státě.

2. Posouzení

159. Podstatou čtvrté otázky předkládajícího soudu je, zda je přípustné omezit právo na spravedlivou odměnu takovým způsobem, že výkonní umělci, jejichž výkony byly na tomto zvukovém záznamu zachyceny, neobdrží žádnou odměnu a tato odměna bude přiznána pouze výrobci záznamu.

160. Jak zdůraznila společnost RAAP, čl. 8 odst. 2 výslovně ukládá členským státům povinnost přiznat práva na odměnu jak výkonným umělcům, tak výrobcům. Jedná se o zamýšlenou odchylku od právní úpravy dle mezinárodního práva, jak byla v době přijetí směrnice 2006/115 zakotvena v Římské úmluvě [36]. Přistoupením Evropské unie ke Smlouvě WPPT bylo dosaženo souladu právní úpravy dle mezinárodního práva a právní úpravy dle dotčené směrnice.

161. To potvrzuje i kontext a účel dotčené směrnice. Jak vyplývá zejména z bodů 5, 7 a 10 odůvodnění, cílem této směrnice je mimo jiné ochrana výkonných umělců, harmonizace některých jejich práv napříč celou Evropskou unií a zajištění toho, že členské státy budou dotčená práva přiznávat v souladu se svými povinnostmi vyplývajícími z mezinárodního práva.

162. V tomto ohledu postačí uvést, že znění čl. 8 odst. 2 směrnice 2006/115 ukládá členským státům, aby zajistily rozdělení této odměny. Vzhledem k tomu, že tohoto práva se nelze vzdát, rozdělení, které by se ve skutečnosti rovnalo přijetí nulové odměny, by bylo *de facto* vyvlastněním tohoto práva, i pokud by to bylo mezi výrobci záznamů a výkonnými umělci dohodnuto (v tomto ohledu viz body 12 a 13 odůvodnění směrnice).

163. Jak předkládající soud připouští, z rozhodnutí ve věci SENA [37] vyplývá, že čl. 8 odst. 2 směrnice 92/100 (nyní čl. 8 odst. 2 směrnice 2006/115) musí být vykládán jednotně ve všech členských státech a uplatňován každým členským státem. Soudní dvůr konstatoval, že otázku, zda je spravedlivá odměna, která představuje úplatu za užití obchodního zvukového záznamu například pro účely vysílání, je nutno posuzovat zejména ve světle hodnoty tohoto užití v obchodním styku.

36 – Viz např. Walter, M., von Lewinski, S., *European Copyright Law: A Commentary*, Oxford University Press, Oxford, 2010, bod 6.8.13.

37 – Rozsudek ze dne 6. února 2003 (C-245/00, EU:C:2003:68). Tento rozsudek se zabývá otázkou rozsahu, v jakém mohou být mezinárodní smlouvy užívány jako pomůcka při výkladu dané směrnice.

164. I Komise připouští, že členské státy mají prostor pro uvážení, aby na svém území stanovily nejvhodnější kritéria pro zajištění, v mezích stanovených unijním právem a zejména směrnicí 2006/115, že bude dodržován tento institut unijního práva, a sice zda je odměna, která představuje úplatu za užití obchodního zvukového záznamu, zejména ve světle hodnoty tohoto užití v obchodním styku spravedlivá.

165. Domnívám se však, že odkaz na „vhodná kritéria pro zajištění dodržování“ nezahrnuje určení *ratione personae* nositelů práva dle čl. 8 odst. 2. Zásadně platí, že prostor členských států pro uvážení je spíše omezen na posouzení, jaká odměna je spravedlivá.

166. Pokud by mohl být čl. 8 odst. 2 členskými státy použit jako základ pro vymezení kategorie osob oprávněných k přijetí této odměny, znamenalo by to popření účelu směrnice 2006/115 spočívajícího v zakotvení harmonizované právní ochrany v oblasti duševního vlastnictví. Takový přístup by byl v rozporu s bodem 17 odůvodnění [38].

167. Závěrem je možno zdůraznit, že autorskoprávní předpisy většiny členských států (přinejmenším 18 členských států [39]) *výslovně* stanoví, že pokud nedojde mezi stranami k dohodě, je potřeba jedinou spravedlivou odměnu – po odečtení oprávněných nákladů na správu – rozdělit rovným dílem (50:50) mezi výkonné umělce a výrobce.

168. Z toho vyplývá, že na čtvrtou otázku je třeba odpovědět tak, že není v souladu s čl. 8 odst. 2, pokud je právo na spravedlivou odměnu omezeno takovým způsobem, že výkonní umělci, jejichž výkony jsou zaznamenány na daném zvukovém záznamu, nedostanou žádnou odměnu a tato odměna bude náležet pouze výrobci záznamu.

IV. Závěry

169. Z těchto důvodů navrhuji Soudnímu dvoru, aby na předběžné otázky položené High Court (Vrchní soud, Irsko) odpověděl následovně:

„1) Článek 8 odst. 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/115/ES ze dne 12. prosince 2006 o právu na pronájem a půjčování a o některých právech v oblasti duševního vlastnictví souvisejících s autorským právem musí být vykládán ve světle požadavků Smlouvy Světové organizace duševního vlastnictví (dále jen ‚WIPO‘) o výkonech výkonných umělců a o zvukových záznamech (dále jen ‚Smlouva WPPT‘), jejíž je Unie smluvní stranou, a je proto v souladu s povinností Unie přiznat národní zacházení, jak požaduje článek 4 Smlouvy WPPT, aniž je za tímto účelem zapotřebí zvláštního ustanovení.

2) Členský stát nemá právo na volné uvážení, pokud jde o stanovení kritérií pro určení, kteří výkonní umělci jsou způsobilí býti ‚dotčenými výkonnými umělci‘ podle článku 8 směrnice 2006/115. Členský stát zejména nemůže omezit právo podílet se na spravedlivé odměně na případy, kdy se výkon uskuteční v některé zemi Evropského hospodářského prostoru (EHP), bez ohledu na to, zda mají výkonní umělci bydliště nebo pobyt v některé zemi EHP.

3) Členské státy nemají žádný prostor pro volné uvážení v oblasti, která spadá do výlučné pravomoci Unie, a nemohou reagovat na výhrady vznesené jinými smluvními stranami Smlouvy WPPT ani uplatňovat jiná kritéria, než jsou kritéria stanovená v čl. 8 odst. 2 směrnice 2006/115.

38 – „Harmonizovaná práva na pronájem a půjčování a harmonizovaná ochrana souvisejících práv nemohou být v žádném případě uplatňována tak, aby představovala zastřená omezení pro obchod mezi členskými státy […].“

39 – Belgie, Bulharsko, Dánsko, Německo, Estonsko, Řecko, Španělsko, Francie, Itálie, Litva, Maďarsko, Malta, Nizozemsko, Rakousko, Portugalsko, Rumunsko, Slovinsko a Švédsko.

4) Není v souladu s čl. 8 odst. 2 směrnice 2006/115, pokud je právo na spravedlivou odměnu omezeno takovým způsobem, že výkonní umělci, jejichž výkony jsou zaznamenány na daném zvukovém záznamu, nedostanou žádnou odměnu a tato odměna bude náležet pouze výrobci záznamu.“